

11.1 Voorbeeld van een diagnostische brief voor een leerling (ter illustratie)

Beste Natasja,

We hebben samengewerkt om uit te zoeken hoe het op school gaat. En om de vragen van je juf, je moeder en jezelf te beantwoorden. Jij wilde, net als je juf en moeder, weten: “ben ik hoogbegaafd?” en “waarom heb ik geen vrienden?”. Ik heb in de klas (tijdens een rekenles) en op het plein (tijdens een lange pauze) gekeken hoe het gaat. Je hebt ook een intelligentietest gemaakt (voor hoogbegaafdheid moet je namelijk een score hoger dan 130 halen). En we hebben gepraat over school en tips voor je juf en je moeder bedacht over hoe ze je nog beter kunnen helpen. Het was heel leuk om met jou samen te werken!

Wat gaat allemaal goed op school?

- Met technisch lezen en spelling ben je flink vooruit gegaan. Met begrijpend lezen en rekenen ben je ook vooruit gegaan. Dat heb je gezien in de gekleurde trap¹. We zitten nu mooi in de kleur/route van de middelbare school waar jij naartoe wilt: de ... school.
- Je werkhouding is goed: je luistert naar de uitleg van de juf en kunt zelfstandig werken aan een opdracht. Als het moeilijk wordt, zet je gewoon door, knap hoor!
- Je “taal-intelligentie” is bovengemiddeld (rond de 120). Je bent dus – vergeleken met andere kinderen van 11 jaar - sterk met taal en je kent veel woorden. Omdat deze score lager is dan 130, kunnen we je niet hoogbegaafd noemen.
- Je hebt het naar de zin op je nieuwe school. Je vindt het schoolwerk leuk en de juffen “héél aardig, omdat ze je helpen”. En de juffen zijn blij met jou als leerling.
- Als het rustig is, de dingen gaan zoals je had gedacht én als je denkt dat andere kinderen je leuk vinden, dan kun je samenwerken en samenspelen.
- Je moeder helpt je thuis met je huiswerk en met het oefenen van ‘sociaal gedrag’.
- Je bent dol op je kleine broertje, jullie spelen lief samen (vinden jij en je moeder).

Wat is nog moeilijk op school?

- Je taalkant is beter dan dingen doen. Je “doe-intelligentie” is onder-gemiddeld (rond de 85). Je praat en denkt met taal sneller dan dat je dingen kan doen. Dat is best lastig.
- Jij wilt zelf willen bepalen wat je doet. Je vindt het erg moeilijk als anderen zeggen wat je moet doen. Maar dat kun je leren. Bijvoorbeeld: wat doe ik als iets moet waar ik geen zin in heb? Hoe blijf ik rustig en zeg ik wat ik wél wil?
- Je bent niet tevreden met je “boze buien”. Daarna heb je spijt en ben je verdrietig.
- Je bent eenzaam en zou graag meer vrienden hebben, op school, thuis en in de buurt.

¹ De OPP-trap (communicatiemiddel ontwikkelingsperspectief), download 9. 8.

- Je begrijpt sociale situaties niet zo goed en gevoelens van gezichten aflezen is moeilijk voor je. Als je denkt dat iemand jou niet aardig vindt, voel je je afgewezen en loop je weg. Als iemand iets per ongeluk doet (zoals bijvoorbeeld tegen je aan stoten bij de schommel), dan denk je dat die dat expres doet en word je meteen heel boos (je schold die jongen uit en gaf hem een harde duw).
- Op de vorige school ben je buitengesloten en gepest. Daar heb je nu nog veel last van, je denkt er veel aan. Je bent bang dat ze je op de nieuwe school ook weer gaan buitensluiten en pesten. Het is belangrijk dat je die vervelende ervaringen op de vorige school langzaam aan achter je kan laten.

Wat gaan we doen?

Je juf en moeder gaan je nog meer helpen met je gedrag. Zodat het je gaat lukken om rustig te blijven en te zeggen wat je ergens van vindt (dus minder “boze buien” te hebben). In ons gesprek heb je een paar goede tips voor hen bedacht. Wij gaan die tips samen met hen bespreken. En dan vertellen je juf en moeder wat ze met onze tips gaan doen. Daar maken we een paar afspraken over. En je gaat naar een kinderpsychologe, samen met je moeder. Zij gaat jullie helpen om beter om te gaan met de vervelende gebeurtenissen op de vorige school, zodat je daar niet meer steeds aan hoeft te denken.

Over zes weken gaan we weer samen uitzoeken of het al beter gaat. Bijvoorbeeld:

- Lukt het je om rustig te blijven als iets anders gaat dan jij wilt?
- Kun je dan duidelijk zeggen wat je wél wil?
- Heb je al meer vriendinnen op school om mee samen te werken in de klas en mee te spelen in de pauze?

Veel succes Natasja!

Hartelijke groeten,, kinder- en schoolpsycholoog.